

Een 5,6, so what?

Cijfers zijn belangrijk. Je wilt toch liever geholpen worden door een arts met tienen op zijn eindlijst dan door een arts met zesjes. Toch voorspellen cijfers maar weinig, zegt de neuropsycholoog. En het blijven momentopnames.

WAAROM DAN TOCH DIE AVERSIE TEGEN ZESJES?

Profielen legde de vraag voor aan studenten, een recruiter en een wetenschapper.

PETER VAN DER EIJK,
vierdejaars
honoursstudent
accountancy

DE HONOURSSTUDENT

'HET BESTE IN IEMAND NAAR BOVEN HALEN DOE JE NIET MET TOETSEN.'

'Ik heb gekozen voor het honoursprogramma om op te vallen. Normaalgesproken rol je als een nummertje uit je studie en door het honoursprogramma hoop ik geen nummertje meer te zijn. Zo ben ik aantrekkelijk voor de arbeidsmarkt. Op deze manier heb ik ook een netwerk opgebouwd waar ik normaal niet snel in terecht zou komen.
'Ik streef altijd naar een negen maar als ik het erg druk heb, wil ik gewoon mijn toetsen halen. Een hoog cijfer of certificaat na het halen van een vak zie ik als een beloning voor mijn inzet. Hoge cijfers vind ik belangrijk, maar voor mij blijven het toetsmomenten. Dat vind ik ook het nadeel van een cijfer: Je ziet op een diploma nooit de reden waarom iemand bijvoorbeeld laag heeft gescoord. Daarom zou ik ook liever geholpen willen worden door een arts die een 5,5 op zijn diploma heeft staan maar wel tien jaar werkervaring heeft, dan door een arts met een acht die nog maar net is begonnen.'

DE ZESJES-STUDENTEN

Nabil: 'Iedereen haalt zesjes. Vrienden en klasgenoten, dat is de cultuur hier.'
Jonathan: 'De studie is best pittig, daarom ben ik wel tevreden met een zes of een zeven.'
Nabil: 'Studenten beginnen te laat met leren. Er zijn zoveel andere leuke dingen. En ik werk vier dagen.'
Jonathan: 'Als iedereen achten of negens zou halen, zou ik dat zelf ook proberen.'
Nabil: 'Ja, dan moet je aan de bak. Maar ja, we halen allemaal zesjes. Hebben studenten die tienen halen soms geen hobby's? Voor mijn favoriete vakken haal ik overigens wel vaak hogere cijfers.'
Jonathan: 'Ja, dan ben je gemotiveerder. Ik moet misschien ook meer tijd aan mijn studie besteden, maar ja... Het is al voldoende. Minimale moeite, maximaal resultaat. Ik denk alleen wel dat werkgevers ook naar cijfers kijken. Bij een acht zien ze dan misschien meer ambitie.'

JONATHAN (18),
eerstejaars fiscaal recht

NABIL (26)
eerstejaars fiscaal recht

Nabil: 'In het begin denk je altijd: Ik ga harder aan school werken. In eerste instantie heb je die ambitie. Maar uiteindelijk komt het er niet van. Beland je weer op je werk, achter de tv, of bij vrienden. Maar als werkgevers naar mijn cv kijken, telt werkervaring ook mee. Ik ben leidinggevende in een supermarkt. Dan draag je verantwoordelijkheid en volg je cursussen.'
Jonathan: 'Misschien kan ik op mijn cv zetten dat ik aan mijn conditie werk op de sportschool. Je lichaam fit houden is ook belangrijk.'
Nabil: 'Als je advies zou willen van een fiscaal jurist en moest kiezen tussen iemand met zesjes of iemand met een acht, dan kies je toch voor de acht. Die met een acht zal de stof beter begrijpen. Nog liever heb je iemand met een zes en tien jaar werkervaring. Eigenlijk telt werkervaring zwaarder. Maar om aan het werk te komen, moet je misschien toch hoge cijfers kunnen laten zien.'

JAN WILLEM GILLE,
recruiter bij Human Capital Partners

DE RECRUITER

Voor zijn werk als recruiter is Jan Willem Gille dagelijks in de weer met cv's, motivatiebrieven en sollicitaties. Hij vindt dat bij starters op de arbeidsmarkt de cijferlijst tot op zekere hoogte belangrijk is. 'Het zegt iets over je verleden en over je gedrevenheid. Een acht straalt immers ambitie uit. Maar al snel na je eerste baan wordt er veel meer gekeken naar je werkervaring, afgeronde opleidingen en denkniveau. Ik denk ook niet dat het slecht is om een zes te halen. Zelf was ik een student die bij een zeven het gevoel had dat ik te veel had gedaan. Hoge cijfers zeggen ook niets over werkervaring. Ik heb tijdens mijn studie altijd taxi gereden. Door die nachtelijke ritten heb ik zoveel mensenkennis opgedaan, dat leer je op geen enkele school.
'Het gaat om kennis, vaardigheden en instelling. Kennis kan je altijd later nog tot je nemen, denk aan zelfstudie. Het zijn de vaardigheden en je instelling die je succesvol maken.'

'EEN LANGZAAM GROEIENDE BOOM KAN OOK DE HOOGSTE WORDEN.'

JELLE JOLLES is universiteitshoogleraar neuropsychologie aan de Vrije Universiteit Amsterdam en directeur van onderzoekscentrum LEARN!, dat onderzoek doet naar leren en neuropsychologische ontwikkeling.

DE WETENSCHAPPER

Het is de slagzin van Jelle Jolles: Een langzaam groeiende boom kan ook de hoogste worden. 'Die metafoer slaat ook op de zesjescultuur. Toetsen worden te belangrijk gevonden. Je moet jongeren niet vastpinnen op wat ze toevallig gevraagd wordt in een toets. Je toets heel vaak niet wat een kind kan. We zien bewijs dat het brein tot ver na je twintigste rijpt, misschien wel tot je dertigste. Als iemand nog jong is, kun je dus onmogelijk vaststellen wat iemands eindniveau is.
'Je kunt hard leren voor een toets en de stof al snel weer vergeten zijn. Maar het gaat niet om die toets; daar leer je niet voor. Je leert voor ervaring, inzicht en kennis. Een toets is niets anders dan een hulpmiddel waaraan je kunt zien of je op de goede weg bent. Het beste in iemand naar boven halen, doe je niet met toetsen. Je moet de intrinsieke motivatie van studenten aanspreken. Voor sporten heb je die motivatie ook nodig. Je gaat ervan zweten, het kost moeite en je krijgt er spierpijn van. Toch doen veel jongeren het. Waarom zou dat niet in het onderwijs kunnen?' □

Op jellejolles.nl staan meer publicaties en artikelen over excellentie in het onderwijs.